

Ylimääräinen asia / oikaisuvaatimus / Kävelijöiden ja pyöräilijöiden laskentalaitteet**Vs. kaupungininsinööri Antti Niskanen
Rakentamisen ja kunnossapidon tukipalvelut**

Kaupungininsinööri on 21.9.2022 pykälässä 35 tehdyllä päätöksellä päättänyt hankkia kävelijöiden ja pyöräilijöiden automaattilaskureiden kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi toimittajaksi Praecom Esitysratkaisut Oy:n päätöksestä esiin käyvällä tavalla. Hankinnassa hankitaan 5 varsinasta laskuria ja 10 optiolaskuria (yhteensä 15 laskuria) sekä käyttöönottoprojektin ja taustajärjestelmän tuki- ja ylläpitopalvelun päätöksestä tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Hankintaoikaisuvaatimus:

Kradient Intelligence Oy on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen em. päätöksestä ja vaatii, että hankintapäätöksessä hyväksytty tarjous ja valittu toimittaja, Praecom Esitysratkaisut Oy, kumotaan, koska tarjous ei täytä tarjouspyynnössä asetettuja kelpoisuusvaatimuksia. Tämän vuoksi kaupungininsinöörin päätöksessä toiseksi edullisemmaksi todettu Kradient Intelligence Oy:n tekemä tarjous tulee katsoa kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi tarjoukseksi ja Kradient Intelligence Oy tulee valita kävelijöiden ja pyöräilijöiden automaattilaskureiden toimittajaksi.

Kradient Intelligence Oy perustelee vaatimustaan kahdella laskentalaite-tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksiin liittyvällä kohdalla:

1. Tekniset vaatimukset kohta 2: Laite kykenee erottelamaan toisistaan jalankulkijat ja pyöräilijät yli 90% tarkkuudella.

Kradient Intelligence Oy:n vaatimus: *"Toimittaja [Praecom Esitysratkaisut Oy] on vastannut vaatimukseen kyllä, mutta Ava Bullet kameran julkisissa teknisissä määrittelyissä kamera voi tunnistaa kahden tyyppisiä objekteja: ihmisiä ja ajoneuvoja (https://docs.video.avasecurity.com/Products/aware/counts/awarecounts.htm?tocpath=Products%20Aware%20video%20management%20system%7CObject%20counting%7C_____0).*

Dokumenteissa varoitetaan lisäksi erikseen: "Ava object counting features are not guaranteed to be accurate, providing an indicative measure only".

Tämän perusteella vaadimme oikaisuna että tarjous hylätään, koska se ei täytä pakollista vaatimusta erottelukyvyn eikä tarkkuusvaatimuksen osalta."

2. Tietoturva-vaatimukset kohta 16: Järjestelmässä on oltava mahdollisuus pakottaa vaihtamaan salasanaa määritellyin aikavälein.

Kradient Intelligence Oy:n vaatimus: "Toimittaja [Praecom Esitysratkaisut Oy] on vastannut vaatimukseen kyllä, mutta kuvaa että yksittäisiä käyttöjä voidaan manuaalisesti kertaluontoisesti edellyttää vaihtamaan salasansa. AVA Aware pilvipalvelussa tai AVA Bullet kamerassa, jossa mm. laskentaviivat määritellään Toimittajan ratkaisussa, ei ole mahdollisuutta asettaa määrävälein ajastettua salasanan vaihtamisen pakkoa."

Tämän perusteella vaadimme oikaisuna että tarjous hylätään, koska se ei täytä pakollista vaatimusta määritellyin aikavälein tapahtuvasta pakottamisesta vaihtamaan salasanaa."

Kaupunki on varannut voittaneelle tarjoajalle, Praecom Esitysratkaisut Oy:lle tilaisuuden antaa vastineen tehdyn hankinta-oikaisuvaatimuksen osalta. Praecom Esitysratkaisut Oy on vastineessaan täsmentänyt antamaansa tarjousta ja katsonut, että yhtiön tekemä tarjous täyttää asetetut kelpoisuusvaatimukset seuraavilla perusteilla:

1. Tekniset vaatimukset kohta 2

Praecom Esitysratkaisut Oy:n mukaan laitevalmistaja Avan suorittamissa kenttätesteissä, optimoiduilla laitevalinnoilla, kuten tarjouksessakin oli edellytetty, on päästy toistuvasti yli 95 % laskentatarkkuuksiin. Varoitustekstit, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä on viitannut, liittyvät siihen, että tarjoaja ei juridisista syistä pysty takaamaan mittaustulosten 100 % oikeellisuutta turvallisuuden kannalta kriittisissä sovelluksissa, kuten evakuoinnin onnistumisen mittaamisessa. Praecom Esitysratkaisut Oy:n tarjouksessa on esitetty edellä osoitetun kelpoisuusvaatimuksen osalta yksi referenssi. Praecom Esitysratkaisut Oy on lisäksi antamassaan vastineessa esittänyt toisen referenssin edellä todetun kelpoisuusvaatimuksen osalta. Molemmissa referensseissä on ilmoitettu laskurien osalta yli 90% tarkkuus. Praecom Esitysratkaisut Oy:n mukaan tarjottu laskentalaitte kykenee erottelemaan toisistaan jalankulkijat ja kaksipyöräiset ajoneuvot.

2. Tietoturva-vaatimukset kohta 16

Praecom Esitysratkaisut Oy:n mukaan kameroiden salasanat on mahdollista saada vaihtumaan automaattisesti tunnin välein. Lisäksi käyttäjätunnukset voidaan hakea 3. osapuolen IDP:ltä, mikä toteuttaa tilaajan vaatimuksen salasanojen vaihtamisesta määritellyin väliajoin. Paikallisen tunnuksen salasanan muuttaminen tietyin aikavälein on myös mahdollista toteuttaa API-rajapinnalta käyttäen ajastettua komentoa.

Arviointi ja johtopäätökset:

Tehdyssä hankinnassa on asetettu hankintayksikön taholta seuraavat kelpoisuusvaatimukset:

1. Tekniset vaatimukset kohta 2: Laitte kykenee erottelemaan toisistaan jalankulkijat ja pyöräilijät yli 90% tarkkuudella.

2. Tietoturva-vaatimukset kohta 16: Järjestelmässä on oltava mahdollisuus pakottaa vaihtamaan salasanaa määritellyin aikavälein.

Kelpoisuusvaatimuksia asetettaessa kaupungilla on ollut tieto, että hankinnan kohteena olevien kävelijöiden ja pyöräilijöiden automaattilaskureiden tarkkuudeksi ei voida asettaa 100%:n vaatimusta. Suunnitellut laskentapisteen sijaitsevat keskusta-alueen jalkakäytävä-pyöräteillä tai pyö-

räteillä, joilla liikkuvat kaksipyöräiset ajoneuvot ovat polkupyöriä tai lastennoissa tyypillisesti niihin rinnastettavia ajoneuvoja (esim. potkulaudat). Tämän vuoksi hankintayksikkö on arvioinut, että riittävän tarkkuuden osalta voidaan pitää vaatimuksena yli 90 %:n tarkkuutta. Koska tarjouspyynnössä ei ole tarkemmin määritelty, että 90 %:n tarkkuus tulisi täyttyä kaikissa mahdollisissa laskentatilanteissa, hankintayksikkö on voinut hankintapäätöstä tehdessään arvioida, että 90 %:n tarkkuus täyttyy keskimääräisesti kaikissa erilaisissa laskentatilanteissa. Tarjouspyynnössä on lisäksi edellytetty, että vaatimus 4: "Laite kykenee laskemaan ohi kulkevat jalankulkijat ja pyöräilijät myös katuvalaistuksen valossa, kohtalaisella vesisateella ja kohtalaisella lumisateella".

Hankintayksiköllä on laaja harkintavalta asettaessaan hankinnan osalta tarvittavia kelpoisuusvaatimuksia ja tehdessään yksittäisen tarjouksen osalta päätöksen kelpoisuusvaatimusten täyttymisestä. Hankintaoikaisuvaatimuksessa tehtiin väite, että voittanut tarjous ei täyttänyt yllä todettua tarkkuusvaatimusta. Tehdyssä hankintapäätöksessä on kuitenkin arvioitu tarkkuusvaatimuksen osalta asetettuja vaatimuksia edellä todetulla tavalla eli siten, että 90 %:n keskimääräinen tarkkuus riittää kelpoisuusvaatimusten osalta. Tätä tukee myös edellä todettu kohdan 4 vaatimus, jonka mukaan jalankulkijat ja pyöräilijät tulisi kyetä laskemaan katuvalaistuksessa, kohtalaisessa vesisateessa ja kohtalaisella lumisateella. Näin ollen hankintayksikkö ei ole edes vaatinut, että kaikissa vesisateissa tai lumisateissa tulisi päästä yli 90 %:n tarkkuuteen.

Praecom Esitysratkaisut Oy on lisäksi täsmentänyt vastineessa edellä todettua kelpoisuusvaatimusta siten, että selvitysten mukaan laite ylittää tietyssä tilanteessa yli 95 %:n tarkkuuden. Lisäksi on esitetty vähimmäiskelpoisuusvaatimusten ohella myös toinen referenssi, vaikka tarjouspyynnössä ja tehdyssä tarjouksessa riitti vain yksi referenssi. Tämäkin seikka tukee käsitystä, että hankintayksikkö on voinut perustellusti arvioida voitaneen tarjouksen täyttävän tarjouspyynnössä asetetut tarkkuusvaatimukset. Näin ollen tehty hankintaoikaisuvaatimus on tältä osin perusteeton.

Hankintayksikkö on voinut tarjouspyynnössään asettaa salasanojen vaihtamismahdollisuuksien osalta seuraavan kelpoisuusvaatimuksen: "Järjestelmässä on oltava mahdollisuus pakottaa vaihtamaan salasanaa määritellyin aikavälein." Hankintayksikkö ei ole edellyttänyt, että tarjouksen kohteena olevan laitteen osalta salasanan vaihtamismahdollisuus tulisi tapahtua automaattisesti tai juuri tietyin aikavälein. Näin ollen hankintayksikkö on arvioinut, että kelpoisuusvaatimus täyttyy tältä osin, mikäli vaihtamismahdollisuus tapahtuu automaattisesti tai manuaalisesti sekä hankintayksikkö on pidättänyt itsellään oikeuden määritellä laitetta käyttäessään, minkä aikavälein salasanan vaihtamismahdollisuuden tulee tapahtua.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on virheellisesti katsottu, että hankinnassa olisi edellytetty salasanan vaihtamismahdollisuuden tapahtuvan automaattisesti tietyin aikavälein. Praecom Esitysratkaisut Oy on tarjouksessaan ja vastineessaan kertonut, että hankinnan kohteena olevien laitteiden salasanat on mahdollista saada vaihtumaan automaattisesti tunnin välein. Lisäksi käyttäjätunnukset voidaan hakea 3. osapuolen IDP:ltä, mikä toteuttaa tilaajan vaatimuksen salasanojen vaihtamisesta määritellyin väliajoin. Paikallisen tunnuksen salasanan muuttaminen tietyin aikavälein on myös mahdollista toteuttaa API-rajapinnalta käyttäen ajastettua komentoa.

Edellä todetusta ilmenee, että salasanan vaihtamismahdollisuus voi tapahtua usealla tavalla, eli siten kuin hankintayksikkö katsoo sen tarpeelliseksi.

Hankintapäätöksessä on voitu katsoa, että valittu tarjous täyttää vaihtamismahdollisuuden osalta asetetut kelpoisuusvaatimukset, kun salasanat on ollut mahdollista vaihtaa tietyin aikavälein. Mainittua näkemystä tukee lisäksi Praecom Esitysratkaisut Oy:n vastineessa antama näkemys, että salasanojen vaihdot on mahdollista toteuttaa automaattisesti.

Näin ollen tehty hankintaoikaisuvaatimus on kaikilta osin perusteeton, tehty hankintaoikaisuvaatimus tulee hylätä eikä tehtyä hankintapäätöstä tule miltään osin muuttaa.

Vaikutusten arviointi -

Esitys

Kradient Intelligence Oy:n tekemä hankintaoikaisuvaatimus hylätään perusteettomana ja vs. kaupungininsinöörin tekemä hankintapäätös 21.9.2022 §35 (Kävelijöiden ja pyöräilijöiden laskentalaitteet) pysytetään voimassa.

Liitteet

- 33 1415/2021 Oikaisuvaatimus
- 34 1415/2021 Kävelijöiden ja pyöräilijöiden laskentalaitteet vh-päätös

Viiteaineisto

- 1 1415/2022 Vastine oikaisupyyntöön
- 2 1415/2022 Julkaistu tarjouspyyntö

Valmistelija

Retu Ylinen

Juho-Pekka Hukkanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5140

puh. +358 44 718 5251

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy vs. kaupungininsinöörin esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

